

SURINAAMSCHIE COURANT.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

N E D E R L A N D E N.

HAARLEM, 31 Januarij. Blijkens officiële opgaven, behiep de bevolking van Noord-Nederland, op den eersten Januarij 1833, 2.460.954 zielen, aldus verdeeld: Noord-Brabant 349.769; Gelderland 315.053; Noord-Holland 419.424; Zuid-Holland 456.520; Zeeland 137.314; Utrecht 131.856; Vriesland, 212.244; Overijssel, 181.361; Groningen, 162.085; Drenthe, 65.397. In 1832 zijn aldaar geboren 78.098 kinderen, waarvan 40.110 jongens en 37.988 meisjes; — als in N. Brabant 10.261; Gelderland 9043; N. Holland 13.644; Z. Holland 17.080; Zeeland 5105; Utrecht 4367; Vriesland 6660; Overijssel 5206; Groningen 4866 en Drenthe 1866; — en ten zelfden jare zijn 14.909 paren in 't huwelijk getreden.

In 1832 zijn in Noord-Nederland gestorven 71.266 personen, als in Noord-Brabant 9668; Gelderland 7289; N. Holland 13.707; Z. Holland 17.383; Zeeland 4795; Utrecht 4175; Vriesland 4252; Overijssel 5060; Groningen 3564 en Drenthe 1373. In Holland is het bedrag der geboorten door dat der sterfgevallen overtroffen, 't welk is toetschrijven, deels aan eene vermindering der geboorten (welke in vergelijking van 1831, 4972 zielen bedraagt) deels aan de *cholera*. Dien ten gevolge heeft vermeerdering der bevolking slechts 6832 bedragen, welke in 1831 en 1830 tot 101.93 en 208.20 zielen was opgeklommen. In weerwil van het bestaan der *cholera* is de sterfte beneden die van het jaar 1831 (72877) gebleven.

Het aantal der geboorten is in de laatste vijf jaren veel geringer geweest, dan eenige jaren te voren, 't welk aan het minder aantal huwelijken kan worden toegeschreven, hetwelk in 1831 slechts 13585, dat is, omtrent 5000 minder dan gemiddeld in 1829 en 1830, heeft bedragen; een gevolg van de staatkundige gebeurtenissen van den tijd.

De provincien Holland en Zeeland leveren den gunstigsten uitslag ten aanzien der geboorten, maar ook den ongunstigsten ten opzichte der sterfte. Doorgaans vindt men het *maximum* aan beide zijden in Zeeland; ditmaal echter, ten opzichte der sterfte, denkelijk ten gevolge der *cholera*, in Zuid-Holland.

(Haarl. Courant.)

BREDA, 31 Januarij. Voor eenige dagen heeft te Gent een gevecht tusschen een tijger en een stier plaats gehad. Over dit vreeselijk schouwspel leest men in den *Messenger de Gand* het volgende: „Gisteren in den namiddag had eene groote menigte zoogenaamde liefhebbers zich naar een schouwspel begeven, de tijden van onwetendheid en heerschappij der Spaansche inquisitie waardig: 't was een gevecht tusschen een tijger en een stier. Dit gevecht is van de ijselijkste tooneelen vergezeld geweest; de stier van woede snuivende en zijnen vijand onder den voet vertrappende; de tijger gekneusd, verpletterd, genooddaakt te wijken, daarop weer moed vattende; honden in het strijdperk geworpen, die van achteren den stier woedend aanvallen, welke reeds van voren met den tijger te doen had; bloed, geschreeuw, verschrikte kinderen, vlijtende toeschouwers, gefluit, en te midden van dit alles eene elegant gekleedde dame, lagchende, boertende, en zich in een schouwspel verlustigende, dat zelfs aan de onkundige onbeschaafde menigte afkeer en walging inboezemde, — zoodanig was het vermaak, in de 19de eeuw, aan de Gentsche bevolking, in een op het Ré-

collets-plein opgeslagen tent, aangeboden! Het laat voor 't overige zich vermoeden, dat de politie de herhaling dezer kamballen-verlustiging niet meer toelaten zal.”

(Bredasche Courant.)

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, 17 Januarij. Er heeft hier een gerucht geloopt, als of de moordenaar van *Kaspar Hauser* ontdekt en in Stuttgart gevat zou zijn. Het zou, zoo als men er bijvoegt, een militair persoon zijn. Wat daarvan zij, men vleit zich, dat in alle gevallen de moordenaar zich wat vroeger of wat later verraden zal.

Van doctor *Hartmann* vindt men, in een gaucht *Weener* blad, eenen brief uit Anspach betreffende den aan *Kaspar Hauser* gepleegden moord, waarin, onder anderen, door genoemden doctor gezegd wordt: „Ik sprak nog op den dag van zijnen dood met hem, en vernam van hem woorden, welke ik daarna eerst verstond, — woorden, waarmede bleek, dat hij waande aan de grens zijner onzekerheid en twijfelingen gekomen te zijn. Niemand vernam van hem een woord van het aanzien eener vreemde om hem te spreken; maar aan verscheidene personen, zoo ook aan mij, gaf hij zekere wenken, welke hij in de vertelling eens drooms inkleedde. „*Hartmann*,” zeide hij tot mij, „mogelijk morgen reeds zal ik weten, zal de wereld weten, wie ik ben. Reeds twee nachten verschijnt mij in den slaap eene gedaante, die mij stellig belooft om mij bepaald berigt nopens mijne afkomst te geven. Rijk, zeer rijk ben ik! Dat is zeker; wat ik echter meer ben, dat is mij niet klaar; maar morgen, morgen, kan ik het u zeggen.” Ik antwoordde hem: „Hoe, *Hauser*, een droom, een eenvoudige droom?” „Ja,” hervatte hij, „deze droom brengt mij zekerheid. „Slechts moest ik de mij onbekende gedaante zweeren, dat ik nooit mijnen vervolger aan het gerecht zou overleveren; en dit beloofde ik hem.” Het was des namiddags ten 2 uren als hij dit sprak. Kort daarna stootte hem dezelfde onbekende, van wien hij gesproken had, den dolk in het hart. Nog voor zijn einde bezocht ik hem op zijn bed. Hij drukte mij de hand, en stotterend zeide hij mij: „Doctor, had ik u toch geen leugen gezegd, gij had mij gered. Ik ben in een afschuwelijken val gelokt. God zal echter rigten; met dit vertrouwen sterf ik.”

FRANKFORT, 26 Januarij. Een onzer bladen beweert, dat het Luxemburgsche vraagstuk wel eene geheel andere wending bij den Duitschen Bond zou kunnen verkrijgen, dan Engeland en Frankrijk zich hebben voorgesteld, daar de afstand van een gedeelte van dat Groothertogdom niet slechts van wege den hertog van *Nassau* op de stelligste wijs zou geweigerd zijn, maar een der Duitsche groote hoven bovendien eene verklaring zou gedaan hebben, in welke, in eenen even stelligen als waardigen toon, op de onverdeelbaarheid van het Duitsche bondsgebied wordt aangedrongen. De Fransche regering zou over deze door hetzelfde niet verwachte moeilijkheden groot misnoegen hebben aan den dag gelegd.

(Bredasche Courant.)

FRANKFORT, 26sten Januarij. Het dagblad van Augsburg behelst een berigt uit Berlijn, van den 18den dezer, waarin hoofdzakelijk het volgende voorkomt: „Door de bemiddeling, die het oosten-

rijksche kabinet tusschen de hoven van het Oosten, geheel onwaar is. — Voorts Engeland en Rusland heeft op zich geno-

men, schijnt de zaak van het Oosten beslecht, en de van daar opkomende onweerswolken verdreven te zijn. De bemoeijng van den oostenrijkschen gezant te Londen heeft ten gevolge gehad, dat den 22sten December des vorigen jaars het britsche ministerie eene nota naar Petersburg gezonden heeft, waarin hetzelfde, naar men verneemt, verklaart: „Dat het wel is waar uitrustingen voor de middellandsche-zee bevolen heeft, om dat uit Konstantinopel de meest verontrustende geruchten over de voorbereidselen van Rusland verspreid werden; — dat het ten dezen aanzien heeft moeten toegeven aan de algemeene stemming der gemoederen, vermits bijzonder in de laatste tijden de europesche dagbladen de oogmerken van Rusland als zoo gevaarlijk hadden afgeschilderd; — dat het echter is gebleken, dat de berigten uit Konstantinopel overdreven waren, en dat dienvolgens bevel is gegeven tot het staken der uitrusting; — dat men zich nu zal bepalen tot het vernieuwen van de britsche station in de Middellandsche zee; — dat het engelsche ministerie; ten aanzien der turksche aangelegenheden, eenig en alleen op de rechtschapenheid van Keizer *Nicolaus* vertrouwt; — enz.”

„Hoe krachtig Oostenrijk en Pruisen tot behoud van den algemeenen vrede in Europa bij iedere gelegenheid medewerken, — hoe gematigd hunne taal is, — en hoe doeltreffend de middelen zijn, die zij, weten aantewenden; — daarvan heeft deze onderhandeling over het Oosten weder een duidelijk bewijs opgeleverd. Zoo is dan nu ook Frankrijk gerust gesteld geworden, nopens de hieenkomst der monarchen te Schwedt en Munchengrätz, en nopens het thans aangevangene minister-congres.

„Het doel van dit congres te Weenen is wel gewis geen ander, dan om de volken van Duitschland voor den heilloozen toestand, waarin de revolutionaire partij dezelve tracht te storten, te bewaren, en om over de meest doeltreffende middelen daartoe te beraadslagen; geenszins is dat doel, om de constitutionele orde van zaken in de duitsche Staten, waarin dezelve reeds heerscht, te onderdrukken, maar slechts, om den wilden geest der onwettigheid en regeringloosheid, waar dezelve dreigt los te breken en het gezag der regering te ondermijnen, te betengelen.”

Het bovengenoemde blad behelst ook nog een ander berigt, gedagteekend uit Pruisen, waarin insgelijks gemeld wordt, dat de geschillen omtrent het Oosten zoo goed als beslecht zijn. De berigtgever voegt er bij, dat de fransche regering, welke over het algemeen zich thans beijvert, om op eene zeer verzoenende wijze te handelen, veel tot die beslechting heeft bijgedragen. De genoemde regering gaf zich ook veel moeite, om eene spanning, die zich tusschen haar en het zweedsche hof geopenbaard had, te doen ophouden. — Voorts geeft de berigtgever te kennen, dat het Weener minister-congres, ten aanzien van de duitsche Stendenvergadering en derzelver werkzaamheid, denkelijk slechts zulke bepalingen zal maken, als welke zullen strekken, om botsingen, hetzij met de souvereiniteitsregten der afzonderlijke vorsten, hetzij met de grondbepalingen van het Verbond, zoo veel mogelijk te verhinderen.

HAMBURG, 28 Januarij. In brieven uit Petersburg, van den 16den dezer, wordt verzekerd, dat hetgeen in de laatste dagen, vooral ook door engelsche dagbladen, verbreid is omtrent krijgstoerneringen van Rusland en voorgenomene expeditien naar het Oosten, geheel onwaar is. — Voorts meldt de berigtgever, aangaande de zen-

ding van Achmed bassa naar Petersburg (welke tot onderscheidene geruchten, en onder andere tot het zeggen, dat de Sultan het met Rusland geslotene tractaat zocht te doen wijzigen, aanleiding heeft gegeven) dat die staatsman door den Sultan slechts gelast is, om Keizer Nicolaus te bedanken voor de hulp, welke dezelve hem in zijn moeilijken toestand verleend heeft, en om voorts met de russische regering te handelen over de betaling van de oorlogs-contributie, die de Porte nog altijd aan Rusland schuldig is.

(Haarl. Courant.)

ADVERTISSEMENTEN.

(15852) Aan het DEPARTEMENT DER NIEUWE WEES- KURATEEL- EN ONBEHEERDE BOEDELKAMER DER KOLONIE SURINAME, zijn gedevolveerd de navolgende Boedels, als:

Van de vrije AMBA van de weduwe SOESMAN, den 1sten April 1833; de vrije HERMINA van JAN WEIJNE, den 1sten dito; MORDECHAIJ NAMIAS TORRES, den 10den dito; PIETER LORENZEN, den 15den dito; JAN PETRUS ROODENBEEK, den 20sten dito; JOHANNA MARGARETHA van GENNEP, den 21sten dito; J. B. ROBERTSON, den 23sten dito; JAN van ENGELN, den 30sten dito; T. C. L. H. ARNZEN, den 30sten dito; GERRIT OPPENOORDE, den 1sten Mei dito; PAULUS ROMIJN, den 12den dito; de vrije CLAZINA van FRANCINA van DOESBURG, ook genaamd CLAZINA van BENT, den 30sten dito; de vrije FLORIS WILLEM van NIEUW AMSTERDAM, den 2den Junij dito; MARIA EERDMUTHA ROTHE, laatst weduwe JOHN EVANS, en de aan dezelve behorende helft in de Plantaadje *Tijrol*, den 4den dito; JAN CORNELIS BREET, zich geschreven hebbende JAN BREET, den 13den dito; en de vrije MARTHA van BREET, gevonden in den Boedel JAN BREET, den 13den dito.

4de Advertentie.

Als voren: de Boedels HANNIBAL de PARRA, den 12den Julij 1833; M. M. MACHIELSE, den 19den dito; PLANTINA VICTORINA SONCRIS echtgenoot van M. J. GELBERLIN, den 20sten dito; de vrije LOUISA van ESTHER van van HEIJST, zich ook genoemd hebbende LOUISA van ESTHER van van DAM, den 23sten dito; JOHAN GEORGE CHRISTOPH LÖDING, den 2den Augustus dito; RUDOLPH HENDRIK van HALM, den 10den dito; JOHAN GODLIEB AKKERMAN, den 12den dito; JACOBUS FREDRIK RENZ, den 14den dito; HENDRIK ISAAC VIFIRA, den 28sten dito; en ESTHER BRANDON, wed. SAMUEL NUNES, den 4 September dito.

3de Advertentie.

Als voren: de Boedels van den zich geabsenteerd hebbenden BARTUS van EMDEN, den 29sten October 1833; ABIGAIL ISAAC JACOB D'ISAAK de MEZA, den 6den November 1833; ANNA ELISABETH de GROOT, wed. GERRIT GISIUS, den 7den November 1833; JACOB WILLEM STOCKELAAR van FIJK, den 9den November 1833; J. D. KLOUZEN, den 24sten December 1833; de helft in de gemeenschappelijke Boedel wijle CHARLOTTE SCHREIBER, eerder weduwe EUGENE OTTEVAERE, en nagelaten Echtgenoot ANTON GERHARD BOHLAND, den 28sten December 1833; JOHN LOBO (overleden den 20sten Augustus 1833), den 31sten December 1833; HENDRIK DOMPIG, (overleden den 22sten Januarij 1833), den 31sten December 1833; en J. Nas. ENKHUIZEN, (overleden den 13den Julij 1826), den 31sten December 1833.

2de Advertentie.

Als voren: de Boedels van de vrije MIETJE van MACHIELSE, (gevonden in den Boedel JAN FLORIS CORNELIS) den 1sten Januarij 1834; JACOBUS WEIJNE, (overleden 25 Augustus 1831) den 1sten Januarij dito; de vrije CHRISTINA van N. P. LOUIS, (gevonden in den Boedel HENDRIK SCHOLTSBORG) den 1sten Januarij dito; de vrije JOSEPH van DU-MONT, den 16ten Januarij dito; JOHANNA CAROLINA BÖHM, den 6den Februarij 1834; JOHAN GODLIEB ENGEL, den 26sten Februarij dito; EVERHARDUS ADRIANUS van BERGEN, den 28sten Februarij dito; JOHAN BERNHARD WURMB, den 10ten Maart 1834; JAMES HARRIE en de aan denzelven behorende Plantaadje *Perseverance* in het Opper-district *Nikerie*, den 10den Maart dito; JUDITH PHILIP JACOBS, wed. ALEXANDER MOZES ELIAZER, den 15den Maart dito; HENDRIK BERCKX, den 19den Maart dito; en JUDITH de GRAAF den 27sten Maart dito.

1ste Advertentie.

En worden uit kracht van het XIV Artikel, der Instructie en Ordonnantie voor opgemelde Kamer geëmaneerde, alle die genen, welke pretentien tot lasten van voormelden Boedels of Plantagien mogten hebben, als mede die aan dezelve verschuldigd mogten zijn, aangemaand, om daarvan opgave en betaling te doen binnen den tijd van een jaar, na den dag dat de voorschrevene Boedels aan de Kamer zijn vervallen, op pene van verstoken te zijn van hun regt en actie tegen voormelde Kamer.

Paramaribo den 9 April 1834.

De Schrija van de Commissie tot de zaken van opgemeld Departement,
R. GOLLENSTEDE.

(14775) De Exploiteur bij het Geregts Hof te Suriname, zal op Vrijdag den 11 April 1834, des morgens negen uren, ter kastelenje van gemeld Geregts hof publiek bij Executie verkoopen: Het HUIS en ERF, aan de Hooge Straat, La. D. No. 71; aankomende den Boedel wijlen DIANA van J. F. FRIDERICI.

Paramaribo den 5 April 1834.

TE KOOP:

(15867) Een extra zes Octaafs PIANOFORTE, met vier Pedalen; adres ter dezer Drukkerij.

Mengelwerk.

DE VERWAANDE.

Diegene, welke meer waant te zijn, dan hij inderdaad is, kan dezen waan moeilijk verbergen: indien gij een gesprek over onverschillige zaken met hem aanknoopt, zal hij weldra eene behendige wending aan hetzelfde weten te geven, zoodat hij er zijne kunde en opgeraapte geleerdheid in laat doorschijnen. Wanneer gij hem wederlegt, zoo schijnt hij daarop niet te letten; maar herhaalt zijne vorige woorden, op eenen toon van overtuiging en zelfvoldoening, waardoor hij zijne onfeilbaarheid genoegzaam te kennen geeft. Zit hij in eenig gezelschap of vergadering, dan is hij gewoon, uit het venster of naar den zolder te zien, met de vingers op de tafel te trommelen, of met de voeten te schuiven, ten teken, dat hij zich om de gesprekken of beraadslagingen van anderen niet bekommert. In het oog, en in den glimlachenden mond, is eene minachting jegens zijnen naasten zichtbaar, even zoo als in het schouder ophalen, waarmee hij den geestigen zet van zijnen disch- of ambtgenoot beoordeelt. Men moet hem lang smeecken, eer hij over een of ander ontwerp zijn oordeel velt, en dit wordt alsdan zóó gedaan, alsof een tegenovergesteld oordeel volstrekt onmogelijk, of hoogst ongerijmd ware.

Hij wil steeds scheidsman en vraagbaak zijn, in zaken waarvan hij geene kunde bezit, en die hem niet aangaan. Wanneer ieder zich verwondert, bij het hooren of lezen eener schoone, treffende gedachte, dan verklaart hij, dergelijke nog betere, reeds te voren gekoesterd te hebben; staat men verbaasd over deze of gene onverwachte gebeurtenis, dan heeft hij dezelve reeds lang voortuit gezien, en wel juist zóó als het nu in de daad gebeurd is. Hij spreekt gewoonlijk zeer luid, en men kan opmerken, dat hij eer zijn gevoelen schreeuwt dan zegt; hij gebruikt alsdan vele woorden, en beroept zich niet op anderen, maar op zich zelven, op zijne ondervinding, zijne inzichten, zijne men-schenkennis, zijn alweten.

Waar hij zich in het gezelschap van verstandige, bescheiden lieden bevindt, loopt hij hen voorbij, dringt ze op zijde, of ziet hen met een blik aan, die zeggen wil: „ik tel u niet.” Op straat spreekt hij zeer hard, en kijkt den welgekleeden voorbijganger scherp in het gezigt, opdat hij door dezen eerst gegroet worde. Hij is gewoon, om lieden, die in aanzien en stand, boven hem verheven zijn, en die hij maar eenigzins kent, bij hunnen voornaam te noemen. Als gij hem ontmoet, verhaalt hij u aanstonds van zijn huis, zijne kinderen, zijne paarden, enz., en toont u met een aan, dat hij hem alles kenrig en onberispelijk is, en prijst zich zelven en zijne eigendommen.

Ontvalt hem een geestig woord, dan lacht hij luidkeels, herhaalt zijn gezegde, en lacht nog eens zoo sterk; dikwijls neemt hij ook de houding van den denkenden en peinzenden aan, denkt echter aan niets, en zorgt slechts in woord of gebaar steeds iets bijzonders te hebben, waardoor hij zich van anderen onderscheidt, en een voorwerp van opmerking wordt. Op straat zwijert hij zijn rotting in het rond, loopt de kleine kinderen omver, en scheldt ze nog uit daarenboven. Hij maakt gaarne veel beweging, b. v. wanneer hij de gehoorzaal, of de kerk intreedt; zijne leuze is over het algemeen: „hier ben ik!” Althoe is de verwaande.

(Gedachten en Beelden, door Lublink Weddink. 1832.)

LODEWIJK DE ACHTTIENDE.

Bij eenen twist dien LODEWYK XVI als Dauphin met zijnen jongeren broeder KARLOIS had, en waarbij het tot dadelikheden kwam, werd de Graaf van Provence bij den Koning (LODEWYK XV) geroepen, die de volgende veelbeteekenende woorden tot hem sprak: „Aan u, als den verstandigste mijner nakomelingen, moet het voorbehouden zijn, de bemiddelaar tusschen uwe broeders te wezen, deze rol schijnt aan uwe wijsheid voor de toekomst bestemd.” Alle drie de Broeders werden in het vervolg Koningen van Frankrijk, en de regering van LODEWYK XVIII (Graaf van Provence) kan inderdaad als eene bemiddeling tusschen de omwenteling onder LODEWYK XVI en het absolutismus onder KARL X beschouwd worden. — Wij ontleenden deze anekdote aan de kortelings verschenen Gedenkwaardigheden van LODEWYK XVIII door hem zelven, uitgegeven door den Hertog D***. Eene andere plaats van dit werk luidt even zoo veelbeteekenend, indien zij niet door eene latere hand is ondergeschoven. — „Althoe was het mijne grondstelling, dat een Koning zich bij de Prinsen van den bloeds gestrenger moest doen ontzien, dan bij het volk. Deze Prinsen oefenen eenen invloed op het laatstgemelde, waarover men niet wantrouwend genoeg zijn kan. Zoo zou ik nimmer den Orleanschen tak den titel van Koninklijke Hoogheid geven, waarnaar hij sedert 1814 overdroten staat. Deze familie wordt voor de oudere steeds gevaarlijker en men moet haar zoo veel mogelijk van den troon zoeken te verwijderen.”

(Recensent, 1833 No. VII.)